

KAIROS PALESTINA II: PÅSKEN 2026

SANNINGENS ÖGONBLICK

*BRÅDSKANDE BUDSKAP
FRÅN PALESTINSKA
KRISTNA PÅSKEN 2026*

VANDRA MED OSS I STILLA VECKAN

Inledning

Ärkebiskop Theodosios Atallah Hanna

HELIGA LÖRDAGEN (dvs påskafton) står som ett av de mest djupgående ögonblicken av mörker och osäkerhet i evangelieberättelsen – tiden mellan korsfästelsen och uppståndelsen. För oss palestinier har denna "lördag" sträckt sig över årtionden, präglad av pågående lidande som åsamkats genom eskalerande etnisk rensning, bosättningsvåld, utbyggnad av bosättningar, konfiskering av land och likgiltigheten – om inte den direkta medverkan – från regeringar runt om i världen. Det står nu klart att attacker mot kristna palestinska samhällen – tillsammans med övervägande muslimska städer – inte är isolerade händelser. Dessa våldsamma angrepp är en del av en bredare, systematisk verklighet som konstruerats av den israeliska regeringen.

Denna vädjan – ännu ett innerligt rop från palestinska kristna – är en uppmaning till den globala kyrkan att gå bortom tankar och böner till aktiv solidaritet.

Den är också ett pastoralt ord till de troende, det palestinska uthålliga folket, som uppmanar oss att förbli uthålligt på vår mark, att fira vår gemensamma palestinsk-kristna identitet och att skydda vårt arv och våra heliga platser.

Ett existentiellt hot mot den palestinsk-kristna närvaron i det heliga landet är för handen. Israels 58-åriga ockupation av vårt land, och nu övertagandet av norra Gaza samt annekteringen av allt större delar av Västbanken, har påskyndat

emigrationen genom det ekonomiska lidande, den otrygghet, de markbeslag och det våld som följt. Enkelt uttryckt krymper det fysiska och demografiska utrymmet för ursprungliga kristna.

Följande reflektioner – med fokus på de historiska städerna Taybeh, Beit Sahour och Gaza stad – fungerar som en varning om att den kristna kontinuiteten i Palestina inte längre är garanterad.

Trots våra långvariga och kostsamma lördagsupplevelser tror vi att söndagen kommer – uppståndelse ur den död vi upplever. Vårt Kairos II-dokument, Ett ögonblick av sanning: tro i en tid av folkmord, beskriver inte bara i detalj de nuvarande realiteterna av folkmord, kolonisation och etnisk rensning. Det förkunnar också vårt "hopp till de fattigas, de förtrycktas och de förnedrades Gud." Det är en bekräftelse av vår "tro på en helig och rättvis Gud."

Vi inbjuder er att finna sätt – inom er egen kontext – att dela följande vittnesbörd för skärtorsdagen, långfredagen och påskaftonen, där vart och ett speglar de levda verkligheterna i samhällena Taybeh, Beit Sahour och Gaza stad. Denna påskvädjan är i grunden ett levande uttryck för Kairos II-dokumentet: en uppståndelse som vägrar tystnad inför orättvisa.

SKÄRTORSDAG: TAYBEH

Fakta på marken

Fader Bashar Fawadleh

EN STAD SOM bär trons minneIdag står staden Taybeh i skärningspunkten mellan smärta och hopp, där landets sår möter trons motståndskraft. Belägen öster om Ramallah är Taybeh långt mer än en liten och stillsam by; den är ett levande vittne om en kontinuerlig kristen närvaro i själva det land där det kristna budskapet först slog rot. Som den enda helt kristna staden som återstår på Västbanken bär Taybeh i sina gamla stenar, kyrkor och klingande klockor ett djupt andligt minne. Den är inte bara en plats på kartan, utan en symbol för uthållighet och historiskt vittnesbörd. I dess smala gator och dagliga böner flätas tro och historia samman och förvandlar det vardagliga livet till en stilla handling av tillhörighet till både land och identitet.

Övergripp som drabbar land och vardagsliv

De senaste dagarna har dock fört med sig smärtsamma händelser till denna fredliga stad. En rad attacker har riktats mot jordbruksmark och invånarnas egendomar. Skördar har förstörts, marker kränkts, och bönder har mött växande hinder för att nå och bruka sina fält. För Taybehs invånare är dessa marker inte bara en inkomstkälla; de är familjers och generationers levande minne. Varje olivträd bär berättelsen om dem som planterade, vårdade och skyddade det. Därför är dessa övergrepp inte bara materiella förluster, utan också sår som tillfogas den djupa relationen mellan människor och deras land – en relation rotad i värdighet, arv och tillhörighet.

Dagliga utmaningar och samhällets motståndskraft

Dessa händelser har oundvikligen påverkat vardagslivets rytm i Taybeh. Den trygghet som länge präglat staden har skakats om, och arbetet på fälten sker nu med oro och osäkerhet. Ändå förblir gemenskapens anda obruten. Solidariteten mellan invånarna fortsätter att präglar stadens liv, och viljan

att stanna kvar på sin mark är orubblig. Mitt i dessa utmaningar ljuder evangeliets ord med särskild styrka: "Saliga är de som skapar fred, de ska kallas Guds barn" (Matteus 5:9). Här är tron inte en flykt från verkligheten, utan en moralisk kraft som inspirerar till uthållighet, rättvisa och värdighet.

En symbol för den kristna närvaron i Palestina

Det Taybeh upplever idag sträcker sig bortom en enskild stads gränser. Det speglar de bredare utmaningar som den kristna närvaron i Palestina står inför. I århundraden har denna närvaro varit en integrerad del av landets historiska och kulturella väv. Taybeh, med sina gamla kyrkor och levande traditioner, står som en symbol för detta arv – en påminnelse om att kristendomen i det heliga landet inte bara är ett minne från det förflutna, utan en levande verklighet rotad i samhällen som fortsätter att bevara sin tro och identitet.

Hopp som spirar ur jorden

Trots svårigheterna lever hoppet vidare i Taybeh. Staden, som vilar stilla på sina kullar, tycks återge Kristi ord: "Ni är världens ljus. En stad som ligger på ett berg kan inte döljas" (Matteus 5:14). I ljudet av kyrkklockor och i invånarnas stilla böner förnyas tron dagligen. Deras uthållighet speglar ett annat löfte från evangeliet: "I världen får ni lida, men var vid gott mod: jag har övervunnit världen" (Johannes 16:33). Så består Taybeh – sårad men ståndaktig – som ett litet men ihärdigt ljus på Palestinas kullar, och påminner världen om att trons rötter i detta land är djupare än någon storm, och att hoppet fortfarande kan spira ur jorden även i de mörkaste tider.

Fader Bashar Fawadleh, församlingspräst i Church of the Redeemer i Taybeh

Kära bröder och systrar

Här i staden Taybeh, den enda helt kristna staden i Palestina, som besöktes av vår Herre Jesus Kristus (Johannes 11:54), genomgår vi ytterst svåra dagar på flera nivåer. Det pågående kriget under denna period påverkar oss negativt ur alla politiska, säkerhetsmässiga och ekonomiska aspekter. Därtill kommer de upprepade angreppen från bosättare, dag och natt, riktade mot invånarna i vår stad, vår mark, våra välsignade olivträd, våra hem och våra fordon.

Dessa angrepp innefattar stölder, överfall, mordbrand, hot och skrämning samt terror mot kvinnor och barn, vilket skapar rädsla och oro bland invånarna, uppmuntrar till emigration och leder till att hoppet minskar bland de unga. Alla dessa faktorer hotar den palestinsk-kristna närvaron i detta heliga land.

Samtidigt råder det brist på ekonomiskt stöd från den Palestinska myndigheten, som på grund av de nuvarande svåra omständigheterna inte har kunnat tillhandahålla den hjälp som kommunerna tidigare har varit beroende av. Som ett resultat har de utmaningar som Taybehs kommun står inför intensifierats. Kommunen ansvarar för alla stadens institutioner, och dessa omständigheter har påverkat dess förmåga att fullgöra sina skyldigheter gentemot invånare, institutioner samt både inhemsk och internationell turism.

Vår stad är ett turistmål som finns med på den palestinska turistkartan och som besöks av människor från hela världen. Denna situation har dock lett till att många utvecklingsprojekt och dagliga tjänster har störts, såsom renhållning, belysning och bevarandet av våra historiska kyrkor, liksom skyddet av det som återstår av vår mark och våra olivträd samt tillgodoseendet av behoven hos både kommunanställda och invånare.

Detta har lagt tunga bördor på kommunen med begränsade resurser. Trots dessa svåra förhållanden fortsätter vi att sträva efter att tjäna stadens invånare och att bevara det som gör det möjligt att stå fasta på denna heliga mark.

Genom er riktar vi en innerlig vädjan till kyrkorna, det internationella samfundet och alla människor av gott samvete världen över: Stå vid vår sida, lyssna till vår berättelse och erkänn det lidande som vårt samhälle genomgår. Vi vädjar om både moraliskt och ekonomiskt stöd så att vi kan förbli ståndaktiga på denna mark och bevara den levande kristna närvaro som har bestått här i generationer. Tillsammans söker vi skydda våra förfäders arv och de heliga kristna platserna i Palestina – det land varifrån budskapet om kärlek och fred först spreds till världen. Ert stöd kommer att hjälpa oss att uthärda denna kritiska och farliga stund i vår historia.

I staden Taybeh – dess kommun, institutioner och invånare – värdesätter och uppskattar vi djupt den solidaritet och det samarbete som ni tidigare har visat oss, och vi uttrycker vår uppriktiga tacksamhet för detta. Idag sätter vi återigen vårt hopp till ert stöd. Vi ber att det når oss utan dröjsmål, så att vi kan förbli ståndaktiga, fortsätta vår närvaro och fullgöra våra ansvar i denna historiska och älskade stad.

Må våra kyrkklockor fortsätta att ringa över himlen och varje dag påminna oss om att rättvisa förblir den enda vägen till sann fred – Kristi fred.

Suleiman Elias Khourieh, borgmästare i Taybeh

SKÄRTORSDAGEN: TAYBEH

Reflektion och bön

Samia Khoury

SKÄRTORSDAGEN HAR ALLTID varit en mycket betydelsefull dag för mig genom hela min trosresa. Men i takt med att den israeliska militära ockupationen av de palestinska territorierna sedan 1967 har blivit allt mer förankrad, och ytterligare rättfärdigats genom missbruk av bibliska texter, har vår tro utmanats. Men tack och lov har befrielse-teologin hjälpt oss att hantera detta dilemma och gjort det möjligt för oss att hålla fast vid vår tro.

Som palestinier, vare sig vi är kristna eller muslimer, lider vi alla under den israeliska militära ockupationens stövel. Samtidigt låtsas Israel ofta gynna de kristna mer, för att skapa splittring bland palestinerna. Tyvärr faller vissa omedvetna människor ibland i denna fälla, men jag vill ta tillfället i akt att betona att vi alla kristna är en del av det palestinska folket som lider under den israeliska ockupationen.

Den fredliga kristna staden Taybeh ligger norr om Jerusalem och nämns i Bibeln som Efraim, som Jesus besökte på väg till Lazarus hem. Den är hem för en av de äldsta kyrkorna, "S:t Georg". Först nyligen har staden blivit måltavla för bosättare som härjar i området och förstör den årliga inkomsten från olivolja och oliver. Israel skulle vilja se det heliga landet utan några kristna, så att konflikten enbart skulle bli en muslimsk-judisk sådan.

Utöver sin bibliska betydelse blev Taybeh för några år sedan känt internationellt tack vare sitt bryggeri som producerar Taybeh-öl, vilket blev mycket uppmärksammat världen över. Den årliga ölfestivalen, ett mycket populärt evenemang som lockade många turister såväl som palestinier, har dock upphört i och med kriget i Gaza. Vin, ost och honung är andra lokala produkter från denna charmiga stad.

Samia Khoury är en framstående palestinsk samhällsaktivist från Jerusalem.

Du de förtrycktas Gud,

vi lyfter våra böner till dig under dessa mycket svåra tider när hela regionen lider på grund av världens orättvisor.

Vi ber dig särskilt att skydda den fredliga lilla staden Taybeh på kullarna kring Jerusalem och skona dess invånare från räder av illegala israeliska bosättare under beskydd av den israeliska ockupationsarmén, som har förvandlat detta heliga land till allt annat än heligt.

I Jesu namn, amen.

LÅNGFREDAG: BEIT SAHOUR

Fakta på marken

Dr Elias Iseed

USH GHURAB-OMRÅDET, beläget öster om staden Beit Sahour, är ett av de sista återstående markområdena som finns tillgängliga för stadens framtida utveckling och offentliga tjänster. Under årtionden har området varit föremål för militär kontroll och restriktiv politik som har begränsat dess användning. Efter att ha tjänat som militärt område under många år evakuerades lägret 2006. Marken är dock fortfarande klassificerad som område C, vilket fortsätter att innebära allvarliga begränsningar för utveckling och civila projekt.

Trots dessa begränsningar har Beit Sahours kommun arbetat för att bevara delar av området till allmän nytta, genom att etablera Ush Ghurab-parken och gemensamma utrymmen som tjänar invånarna och skyddar marken som en gemensam resurs.

Idag, som stadens sista återstående markreserv, skulle varje förlust av detta område allvarligt begränsa Beit Sahours möjligheter att utöka bostäder, utveckla offentlig infrastruktur och skapa grönområden och gemensamma utrymmen för sina invånare. En sådan utveckling skulle öka trycket på stadens sociala och ekonomiska stabilitet och kunna påskynda fördrivningen av lokala familjer, särskilt de yngre generationerna.

Situationen har blivit mer akut efter etableringen av en bosättningspost intill Ush Ghurab-området i slutet av 2025. Denna upptrappning hotar offentlig mark, miljöbalans, samhällssäkerhet och den framtida stabiliteten i Beit Sahour.

Beit Sahour har också en unik och symbolisk plats i det heliga landet som en övervägande kristen stad, hem för en av de största kristna gemenskaperna i Palestina. Hot mot dess mark får därför bredare konsekvenser för bevarandet av den levande kristna närvaron, arvet och identiteten i regionen.

I detta kritiska ögonblick uppmanar Beit Sahours kommun direkt kyrkor, religiösa ledare och det internationella samfundet att gå bortom uttalanden av oro och vidta omedelbara och meningsfulla åtgärder. Vi uppmanar er att stå i aktiv solidaritet med Beit Sahours invånare, höja era röster till försvar för rättvisa och mänsklig värdighet, och kräva ansvar för handlingar som underminerar fred och internationell rätt.

Vi uppmanar er också att verka för skyddet av Ush Ghurab och att stödja stadens akuta utvecklingsbehov. Ert engagemang, ert påverkansarbete och er skyddande närvaro är avgörande för att bevara denna mark och säkerställa en hållbar framtid för Beit Sahour och dess invånare.

Dr. Elias Iseed borgmästare i Beit Sahour.

EN VÄDJAN TILL KYRKOR OCH DET INTERNATIONELLA SAMFUNDET

Advokat Dalia Qumsieh

En ny bosättning i Beit Sahour: Vad den innebär för palestinska kristna

Beit Sahour, en stad öster om Betlehem, är känd som platsen där ängeln visade sig för herdarna för att förkunna den glädjefylla nyheten om Jesu Kristi födelse. I år, kort efter jul, fick Beit Sahour ta emot ett mycket dystert besked: Israel går vidare med en ny bosättning på dess mark.

Idag, när påsken närmar sig, har den israeliska regeringen fört fram sina planer på en ny bosättning, "Yatziv", som redan har blivit en realitet, bebodd av judisk-israeliska bosättare som redan gör anspråk på området med (hittills) 30 husvagnar och åberopar en gudomlig rätt. Detta uttrycktes öppet av chefen för Gush Etzion Regional Council, som vid invigningen av den nya bosättningen den 20 januari 2025 sade:

"Jag tror att etableringen av bosättningen här, precis i utkanten av staden Betlehem, påminner oss om att återvändandet hem bara blir möjligt om vi återvänder till staden Betlehem. Därifrån fördrovs vi för 2 000 år sedan, och därifrån fördrovs vi för 30 år sedan."

Den tidigare övergivna israeliska militärbasen har nu omvandlats till en civil bosättning, en som tjänar till att säkerställa ett sammanhängande nätverk mellan alla bosättningar som omringar och kväver Betlehems guvernement.

Tyvärr har nyheter om illegala bosättningar som expanderar i det ockuperade

Palestina blivit "vardagliga", och möts som mest av fördömanden. Det finns mycket liten förståelse för den nivå av förstörelse och utplåning som bosättningar innebär för ett samhälles liv i allmänhet – och i fallet Beit Sahour, den första palestinska kristna gemenskapen och den största kvarvarande på Västbanken.

Det är avgörande att förstå bosättningar för vad de verkligen är, bortom illegala markövertaganden och byggnader: ett flerdimensionellt system av fördrivning, ersättning och oundviklig annektering. Bosättningar är, till sin utformning, verktyg för kontrollerad fördrivning av palestinier. De fungerar genom en kombination av juridiska, militära, ekonomiska och rumsliga mekanismer som gradvis suddar ut den palestinska existensen.

Markkonfiskering åtföljs ofta av restriktiva rörelsebegränsningar och förbifartsvägar som kväver palestinska samhällen. Bosättningar omges av buffertzoner som expanderar i takt med bosättingens tillväxt, på bekostnad av mer palestinsk mark. De förstör livsviktiga sektorer, inklusive landsbygdsekonomier, och berövar palestinier deras resurser och utvecklingsmöjligheter.

Samtidigt underlättar byggandet av bosättarinфраstruktur och tjänster aktivt överföringen och permanentandet av en ny befolkning – bosättarna – ett statligt

understött och kalkylerat verktyg för att påskynda tvångsfördrivningen av palestinier genom systematisk terror riktad mot dem utan ansvarsutkrävande och under skydd och eskort av israeliska styrkor. Deras närvaro gör sig redan kännbar och synlig i Beit Sahour, där den lokala befolkningen utsätts för skrämning.

Men i fallet Beit Sahour står ännu mer på spel. Den nya bosättningen utgör ett omedelbart hot mot själva väven i det kvarvarande palestinsk-kristna livet, vid tröskeln till Kristi födelseplats. Trots att den är så ny har bosättningen och dess invånare redan skapat en tvingande, begränsande och farlig miljö som leder till att invånare i Beit Sahour fördrivs – och därmed utdelas ett förödande slag mot den kvarvarande palestinsk-kristna befolkningen, som nu utgör mindre än 1 %, huvudsakligen koncentrerad till Beit Sahour. Detta är den gräns där våra hem kan bli ett minne utan adress.

Mot bakgrund av denna allvarliga utveckling, och i kontrast till de regeringar som inte agerar mot den uppenbara olagligheten i den israeliska bosättningspolitiken och den olagliga ockupationen, är de palestinska kristnas förväntningar på sina medkristna och kyrkor av ett annat slag. Kyrkorna uppmanas att inse sin makt och sitt inflytande i handling, med full förståelse för att uttalanden inte stoppar bulldozrar, fördömanden inte återställer stulen mark och resurser, och att enbart böner inte kan återföra familjer som har ryckts upp från sina förfäders land. Endast konkret handling kan göra det.

Medan pengar strömmar in i denna och andra liknande bosättningar, innebär varje ny bostad, varje ny väg för bosättare, varje skrämmande bosättningsbrott och varje efterföljande militär order ett förkrossande slag mot de kristna i Beit Sahour.

Kyrkorna måste åtminstone skyndsamt gå mot att bryta alla relationer med bosättningsprojektet, avyttra investeringar i handel med varor och tjänster samt införa sanktioner mot alla kontakter med hela bosättningsystemet. Detta är den miniminivå som överensstämmer med mänsklighet och moral, kristendomens kärna och internationell rätt, och det är en genomförbar åtgärd. Varje ytterligare försening i att vidta denna minimala åtgärd får mycket allvarliga konsekvenser i form av expropriation och fördrivning på marken, och för kyrkans eget arv.

Detta är en brådskande uppmaning: Denna påsk måste kyrkor över hela världen omedelbart använda sitt inflytande strategiskt, inom sina egna institutioner och gentemot sina regeringar, innan det inte längre finns någon meningsfull palestinsk-kristen närvaro kvar att fira uppståndelsen i det land där den ägde rum. Graven är tom. Vi fruktar att snart kommer även våra hem att vara det, om världen fortfarande inte agerar.

Advokat Dalia Qumsieh är grundare och verksamhetsledare för Balasan Initiative for Human Rights.

LÅNGFREDAG: BEIT SAHOUR

Bön

Hind Shraydeh

O HERRE, I PALESTINA lever vi i ett tillstånd av stor frustration och djup övergivenhet. Alla de mänskliga rättigheter och det internationella system som vi en gång trodde på har inte gett oss rättvisa; istället har de fortsatt att slå mot oss. Du känner, Herre, sanningen i dessa känslor, för du upplevde dem när Petrus förnekade dig, när Judas överlämnade dig, och när du blev gisslad och korsfäst. Våra hjärtan är fyllda av fruktan; våra hjärtan gråter liksom du grät i Getsemane trädgård. I Palestina kan vi inte planera för morgondagen. "Ge oss idag vårt dagliga bröd." Vi vet inte ens om morgondagen kommer att gry för oss.

Israeliska vägspärrar, avsiktliga dödanden, martyrer, arresteringar, bosättarattacker och det pågående stölden av land. Vi kan lämna våra hem, vår bil kan stanna, och plötsligt blir vi ett lätt mål för ockupationens soldater eller en beväpnad bosättare som har beslutat att döda oss utan att någon ställer honom till svars.

Herre, vi lider av frånvaron av alla referenspunkter; ibland känner vi oss som föräldralösa, utan någon som representerar oss. Ändå, mitt i allt detta, återvänder vi till början – till dig, o Jesus. Du är början och slutet.

Herre, vi vet att du varnade oss och sade att vi i denna värld kommer att möta lidande. Ändå ber vi dig idag om ståndaktighet och uthållighet. Jordiska lösningar har verkligen nått sin gräns; vi håller oss endast till ditt ingripande, o Herre.

Herre, vi vänder oss till dig i tider av sorg och nöd – kanske sent, men nu inser vi att du är vårt mål. Du är vägen, sanningen och livet. Ta emot vår bön, o Jesus.

Vi ber, Herre, att du ska fylla våra hjärtan med hopp och visshet under de svåra och smärtsamma tider som vårt land genomgår. Ge oss tålamod och hopp så att vi kan fortsätta vårt motstånd och förbli ståndaktiga på denna mark. Nu mer än någonsin insisterar vi på att välja kärlekens väg och motstå frestelsen att falla i synd mitt i hatet, hämnden och fiendligheten som riktas mot varje palestinier på grund av vår identitet. Ty det är alltid svårare att älska sina fiender. Detta är vårt ansvar som kristna och som barn av detta land.

Vi stannar upp inför berättelsen om Saulus från Tarsus i de heliga skrifterna – en förföljare och dödar av kristna vars hjärta var fyllt av hat och bitterhet. Men på sin väg till Syrien, mitt i ett militärt uppdrag för att fortsätta blodutgjutelsen mot kristna, visade du dig för honom, rörde vid hans hjärta, öppnade hans ögon och förvandlade honom inifrån. Han blev aposteln Paulus, som predikade och skrev många av breven i det heliga evangeliet.

Herre, vi ber att du ska använda oss för din fred. Må var och en av oss verka för ditt namns ära i våra egna liv och i andras liv, så att människor kan se din avbild i oss. Må vi bli vittnen till uppvaknandet hos många samveten som till slut kommer att inse sanningen om vad som sker i Palestina. Vi ber om många fler förvandlingar som Saulus bland sionister och

anhängare av kristen sionism – så att många fler ”Paulusgestalter” kan träda fram och många uppvaknanden ske.

Vi frambär en kostsam bön – en som är svår för dem som lider av orättvisa: att varje förmörkad själ må finna frälsning; att du, Herre, må träda in i deras hjärtan och beröra dem så att de inser skräcken i det de gör, omvänder sig, känner bitterheten och den gränslösa smärtan av denna synd och frivilligt underkastar sig din dom. Må de ta emot din rättvisa och rättfärdiga himmelska rättvisa, ställas till svars offentligt, söka förlåtelse från dig och från dem de har gjort orätt, och – likt Saulus – förvandlas till att bli starka försvarare av alla palestinska rättigheter: rätten att återvända, rätten till frihet från ockupation, rätten till liv och bevarandet av varje människas värdighet i Palestina, oavsett hudfärg, religion eller kön.

Herre, vi ber för fångarna i ockupationens fångelser, som bevittnar en tyst utplåning och lever i mörker – brott av tortyr, svält och övergrepp utförda av dem som har valt att stå emot livet och som ger sig själva rätten att kränka allt utan ansvar. Vi minns hur fem sionistiska fängelsevakter frikändes efter att ha misshandlat en palestinsk fånge trots att brottet dokumenterats av fängelsekameror, och hur den israeliska åklagaren valde att begrava både brottet och fallet.

Våra fångar uthärdar varje form av lidande i fångelse – även enligt vittnesmål från israeliska organisationer som publicerade rapporten ”Welcome to Hell”. De ställs inför rasistiska militärdomstolar som är orättvisa och medskyldiga i det system som dagligen slår mot oss – genom administrativt förvar utan tydlig tidsgräns annat än en regional officers godtycke.

Människor från Gaza utsätts för påtvingade försvinnanden. Barn fångslas, såsom barnet Qais Aql från den kristna staden Aboud. Kvinnor såsom Layan Nasser från staden Birzeit. Och unga män såsom Rami Fadail, som hålls i ständigt förlängt administrativt förvar samtidigt som fängelsemyndigheterna till och med nekar honom tillgång till Bibeln. Vid sidan av dem finns tusentals fler.

Vi ber för alla våra fångar – nästan 9 500 män och kvinnor som hålls i fångelser – att du ska ge dem styrka, tålamod och tröst. Upprätthåll dem i deras lidande och trösta deras familjer som uthärdar smärtan av deras frånvaro och ovissheten om deras öde. Fyll deras hjärtan med tröst och påminn dem om att dödens slut är uppståndelse och att denna orättvisa kommer att ta slut. Lova dem alla en frihet som är nära, till ditt namns ära, o Jesus.

Amen.

Hind Shraydeh, Jerusalem-baserad journalist och en av grundarna av Mahd al Mashriq-initiativet

PÅSKAFTON: GAZA STAD

Fakta på marken

Nader Abu Amsha

”Är inte detta den fasta jag vill se:
att du löser orättfärdiga bojar, lossar
okets band ... Är det inte att du delar
ditt bröd med den hungrige och ger den
hemlöse fattige husrum; när du ser den
nakne, att du klär honom och inte drar
dig undan för dina egna?”

Jesaja 58:6-7

VI FASTAR, SÄRSKILT under fastetiden, i strävan efter omvändelse, för att komma närmare Gud och följa vår Herre och Frälsare Jesus Kristus exempel.

Vi fastar i solidaritet med de fattiga, de behövande, de sörjande och de förtryckta. Fastan får en ännu djupare innebörd när de som fastar själva är de drabbade, de sårade – de som saknar till och med livets mest grundläggande behov.

I Gaza har vi systrar och bröder som förblir ståndaktiga i fasta och bön, och håller fast vid ett rikt kristet arv som går tillbaka till kristendomens allra första tid. De har bevarat förbundet och tron samtidigt som de har uthärdat alla former av förföljelse, inklusive de mest brutala tänkbara. De kristna i Gaza håller fast vid saligprisningarna som Jesus uttalade på berget, vid hans kallelse att de är jordens salt, och vid hans löfte att han kom för att ge dem liv – liv i överflöd.

Liksom alla palestinier i Gaza lever de palestinska kristna som har överlevt folkmordet ett liv som knappast kan kallas liv. Detta beror inte bara på att deras psykiska och känslomässiga lidande saknar motstycke, inte heller enbart på att de, liksom Människosonen, ”inte har någonstans att vila sitt huvud”, eller att deras barn saknar

tillgång till utbildning och att de själva lider av hunger, sjukdom och brist på kläder. Det handlar också om det existentiella hotet från folkmord och apartheid som påtvingats dem av staten.

Efter försök att tvångsflytta dem genom alla möjliga medel – svält, dödandet av dussintals av dem, bombningar av deras kyrkor och hem samt erbjudanden om så kallad ”frivillig” migration – återstår färre än hälften. Ändå håller de fast vid det kristna arv som etablerades sedan den tidiga kyrkans dagar. De ber om uthållighet ända till slutet, om Guds rikets ankomst. Deras tröst förblir att ”den som håller ut till slutet ska bli frälst.”

Var står vi i förhållande till denna verklighet, denna nästan mirakulösa scen? Vilket budskap sänder vi till dem under denna fastetid? Vilken vision lutar vi oss mot för att rättfärdiga vår kristendom? Är inte detta ett prov som lägger brinnande kol på våra läppar när vi vänder oss till oss själva, våra kyrkor och våra ledare? Innebär inte vår oförmåga att konfrontera orättvisa ett svek mot vår fasta och våra böner? Gör inte vår tystnad inför medverkan i detta folks lidande oss delaktiga i brottet mot deras liv – deras dödande, deras förstörelse och utrotandet av det sista levande vittnet i det land där Jesus Kristus en gång vandrade?

Vår fråga denna fastetid är denna: Tar Gud emot vår fasta medan vi blundar för det existentiella hot som drabbar dem vars förfäder levde på denna mark tillsammans med Kristus, bevittnade hans kallelse till frälsning, såg hans lidande, korsfästelse, död och härliga uppståndelse, och gick ut för att förkunna frälsningens budskap till hela världen?

Nader Abu Amsha, chef för Mellanösterns kyrkoråds (MECC) avdelning för tjänst till palestinska flyktingar

*"Människan skall inte leva bara av bröd,
utan av varje ord som utgår ur Guds mun."* (Matteus 4:4)

MED DENNA VERS inleds vår reflektion över människan som inte enbart lever av det kroppsliga, utan också av värdighet, trygghet och hopp. I Gaza lever den kristna gemenskapen idag i en verklighet som är svår att beskriva. Hem som tillhör de flesta kristna familjer har förstörts, infrastrukturen är nästan obefintlig, elektricitet och vatten stängs ofta av, och livet i alla dess aspekter har stannat upp. Nästan inte en sten har lämnats oberörd av smärta, och knappt ett hjärta som inte har uthärdat rädsla och förlust.

Under den svåra krigsperiod som vi har genomlevt minns vi med djup sorg bortgången av nästan 59 medlemmar av kyrkan till deras himmelska härlighet. Deras död berodde inte på en enda orsak. Vissa dog på grund av brist på medicin och mat, medan andra dödades till följd av direkt beskjutning av den kyrka där de hade sökt skydd.

Denna förlust är inte bara siffror; den representerar liv, själar och familjer som var en del av den autentiska kristna närvaron i Gaza. Kanske kommer talet om detta lidande inte att förändra mycket i en värld som redan är fylld av smärta, men det är fortfarande vår mänskliga plikt att minnas och vittna om vad denna lilla gemenskap har uthärdat – en gemenskap som fortfarande håller fast vid sin tro och sitt land.

Idag lever den kristna närvaron i Gaza i ett tillstånd av djup osäkerhet, sliten mellan den smärtsamma verkligheten av tvångsmigration och rädslan för en långsam död i en kontext som saknar livets mest grundläggande behov efter kriget – eller det vi uppfattar som krigets efterspel. Många har lämnat sina kyrkor och återvänt till sina hem under tyngden av rädsla och förstörelse, men vi känner oss fortfarande långt ifrån verklig uppmärksamhet och omsorg.

Tankarna kretsar nu i stor utsträckning kring möjligheter till migration och avfärd – inte av en önskan att lämna, utan under trycket av hårda omständigheter som tvingar många att överväga att överge det älskade Gaza, som länge

har varit och fortfarande är ett hemland av tro, minnen och djupa rötter.

Vi ber för de avlidnas själar och hoppas att mänsklighetens röst ska förbli närvarande, och att det som återstår av den kristna närvaron i Gaza ska få den uppmärksamhet och omsorg den förtjänar, så att detta land fortsatt kan vittna om en lång historia av liv och tro.

Den kristna gemenskapen i Gaza har förlorat mycket: nära och kära, minnen och en känsla av stabilitet som hade bestått i årtal. Vissa av dess medlemmar har visum till Australien och andra länder och väntar på att gränsen ska öppnas så att de kan emigrera i jakt på säkerhet, medan andra saknar möjlighet att lämna men inte längre klarar av att hantera den svåra verkligheten efter kriget. Döden är inte längre bara avlägsna nyheter – den har blivit en verklighet som många har upplevt i alla dess smärtsamma detaljer.

Den förväntade framtiden för Gaza ser dyster ut. Återuppbyggnad handlar inte bara om att reparera sten; det handlar om att återuppbygga en människa som har utmattats av trauma. Kyrkorna, trots sin andliga och humanitära roll, kan inte ensamma upprätthålla denna gemenskaps uthållighet inför växande ekonomiska, psykologiska och sociala utmaningar. Idag går behovet bortom akuthjälp mot en helhetsvision som skyddar närvaron, bevarar värdigheten och återupprättar hoppet.

Vi riktar därför en uppriktig vädjan om solidaritet med den kristna gemenskapen i Gaza – en uppmaning riktad till varje människa med samvete samt till internationella, kyrkliga och människorättsliga institutioner – att arbeta tillsammans för att hjälpa människor att stanna på sin mark, stödja deras motståndskraft och säkerställa förutsättningarna för ett värdigt liv. Att bevara denna autentiska del av Gazas samhällsväv är också ett sätt att bevara mångfald, budskapet om samexistens och hoppet om att livet, trots allt, är starkare än förstörelsen.

Feleep Khalil Jahshan, journalist i Gaza

PÅSKAFTON: GAZA STAD

Reflektion och bön

Ärkebiskop Theodosios Atallah Hanna

VI BEFINNER OSS NU i den heliga fastetiden, en andlig trosresa genom vilken vi förbereder oss för att ta emot uppståndelsens härliga högtid, en av de viktigaste kristna högtiderna. I vår liturgiska tradition beskrivs den som högtidernas högtid och tidernas tid.

Under dessa dagar fastar vi. Fastan i vår kyrka är inte enbart att avstå från mat eller dryck. Den är snarare en återvändo till den gudomliga famnen, en tid för omvändelse, bön och åkallan.

Under tidigare kristna århundraden, när de troende fastade, brukade de spara en del av sina pengar och utföra barmhärtighetshandlingar, sträcka ut handen till de behövande, de lidande och de utsatta.

En sann kristen är den som vänder sig till sin medmänniska som lider, är förtryckt och i smärta. Här i det heliga landet har vi under de senaste två åren bevittnat ett fruktansvärt krig mot vårt folk i Gazaremsan, för att inte tala om vad som sker på Västbanken och i Jerusalem, där palestinier angrips i varje aspekt av sitt dagliga liv.

Som kristna kan vi inte förbli tysta, likgiltiga åskådare inför dessa orättvisor som drabbar vårt palestinska folk. Den palestinsk-kristna initiativet Kairos Palestine har burit detta budskap: att försvara vårt folk och uttrycka en autentisk och principfast kristen hållning som kräver rättvisa och sann fred i detta land, och uppfyllandet av vårt folks hopp och strävanden.

I uppståndelsens högtid ser vi och förkunnar att livets kraft har segrat över dödens makt, och att det godas kraft har övervunnit det ondas makt. Herren Jesus Kristus förblev inte på korset, inte heller i graven; på den tredje dagen uppstod han som segrare över döden, och hans uppståndelse är en uppståndelse för hela mänskligheten.

Inspirerade av denna stora högtid bekräftar vi att vårt palestinska folk förtjänar liv, frihet och värdighet. Den som tror på Herren Jesus Kristus – korsfäst för vår frälsning och uppstånden från de döda – måste tala den sanning som måste uttalas i denna värld, en värld fylld av brutalitet och partiskhet till förmån för förtryckarna på bekostnad av de förtryckta.

På uppståndelsens härliga högtid lyfter vi våra böner med iver för uppståndelsens land, så att rättvisa må råda där och sann fred också få regera. Vi är fredens förespråkare, men fred måste byggas på vårt folks frihet, värdighet och trygghet. Fred kan inte uppnås utan rättvisa och den fulla frihet som vårt folk förtjänar.

*Ärkebiskop Theodosios Atallah Hanna,
ärkebiskop av Sevastia inom det grekisk-ortodoxa patriarkatet i Jerusalem*

O Herre,

under dessa heliga dagar ber vi dig att vara med vårt folk i Gaza som uthärdar en tragedi utan motstycke i modern historia. De ligger på bar mark och har endast himlen som täcke. De behöver din barmhärtighet i mötet med den grymhet de har uthärdat.

Vi ber för hela vårt palestinska folk, att vår förtryckta nation slutligen må få den frihet den länge har väntat på. Fredens land törstar efter fred. Inspirerade av uppståndelsens budskap bekräftar vi att vi står fasta i rättvisans och fredens värden och inte ger efter för förtvivlan.

En välsignad uppståndelse till alla. Kristus är uppstånden... Ja, han är sannerligen uppstånden.

PÅSKDAGEN

Kristus är uppstånden, ja han är sannerligen uppstånden. Halleluja.

Patriark Emeritus Michel Sabbah

Kära bröder och systrar,

”Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, som i sin stora barmhärtighet har fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda.”

1 Petrusbrevet 1:3

Uppståndelsen är inte bara ett minne från det förflutna, utan en kraft av hopp närvarande i våra liv idag, särskilt när vi är omgivna av svårigheter och krig. Den uppståndne Kristus följer oss i varje lidande och förvandlar svårigheter – till och med krig – till en väg till liv.

Kristus är uppstånden, ja han är sannerligen uppstånden. Halleluja.

MED DENNA OFÖRGÄNGLIGA förkunnelse har Jerusalems kyrka levt i två tusen år, och med detta orubbliga hopp välkomnar vi påskens härliga högtid i vårt heliga land, uppståndelsens land. Från den tomma graven i Jerusalem gick livets ord ut i världen. Från detta land, helgat av Återlösarens blod och de heligas tårar, fortsätter kyrkan att höja en hoppets hymn trots de smärtor och prövningar hon uthärdar i Jerusalem, i Gaza och i varje stad och by i Palestina, samtidigt som kriget som för några veckor sedan spred sig till Iran har satt hela regionen i brand.

Ordet ”påsk” betyder övergång – övergången från död till liv, från mörker till ljus.

Herren Jesus levde denna övergång genom korsets väg där det, i människors ögon, verkade som om det onda hade segrat och våldet hade övervunnit kärleken. Men Gud Fadern uppväckte honom från de döda och förkunnade att det sista ordet inte tillhör döden utan livet, inte orättvisan utan rättvisan, inte hatet utan kärleken, inte krig eller bosättningar utan varje folks värdighet i sitt eget land.

I dessa dagar, när vårt land och folken i vår region lider under krigets, våldets och förstörelsens katastrofer, känns korsets lidande nära våra dagliga liv. Vi ser tårar i mödrars ögon, rädsla i barns hjärtan och oro i många själar. Några kanske frågar: Var är Gud mitt i detta lidande? Och var finns hoppet i ett sådant mörker?

Vi är ett troende folk, och vår tro försäkrar oss om att Gud inte står långt från människans lidande. Tvärtom gick han helt in i det genom sin älskade Son, Jesus Kristus, som delade mänsklighetens sår, bar dess sorger och gick med den ner i dödens djup. Därför finner varje mänsklig smärta ett eko i Guds hjärta, och ingen tår gå förlorad inför honom. Som psalmisten säger: "Denna arme ropade, och Herren hörde honom och räddade honom ur all hans nöd" (Psaltaren 34:6).

I detta påskbudskap riktar vi vår vädjan till alla våra bröder och systrar runt om i världen som firar påskens härliga högtid. Vi ber dem att be tillsammans med oss för uppståndelsens land, att det må övervinna döden genom Jesus Kristus som har uppstått från de döda. Be var ni än är för era ledare som är inblandade i att underblåsa detta krig i våra länder, att Gud må leda dem till vishet och att de må upphöra att bringa död över oss – upphöra med sina planer på ny död, bosättningar och ny uppdelning i vår region.

Be tillsammans med oss och höj era röster med våra, så att vi tillsammans kan tala sanningens ord och livets ord till alla denna världens mäktiga. Må varje folk och varje människa få förbli fri och värdig i sitt land och i sina hem, där Gud har kallat dem att leva sina liv och rikta sina böner till honom.

Må den uppståndne Kristus skingra onskans krafter i denna världens ledares hjärtan, nära och fjärran, och öppna deras hjärtan och sinnen för livets vägar där döden inte har någon plats.

Våra trogna bröder och systrar i detta heliga land: hör alltid Herrens Jesu ord som säger till er: "Känn ingen oro och var inte rädda. Var vid gott mod; jag har övervunnit världen" (Johannes 16:33). Och aposteln Paulus säger till er: "Stå därför fasta och orubbliga, mina kära bröder och systrar, och arbeta alltid hängivet för Herren, eftersom ni vet att ert arbete i Herren inte är förgäves" (1 Korinthiebrevet 15:58).

Bröder och systrar över hela världen, be med oss, arbeta med oss, kämpa och tala till era ledare så att de må värda detta land som Gud har helgat, och inse att Gud har velat att vårt land ska vara ett land av frälsning och nytt liv för oss och för hela världen.

Kristus är uppstånden, ja han är sannerligen uppstånden. En välsignad påsk till er alla.

Patriark emeritus Michel Sabbah är tidigare latinsk patriark av Jerusalem och ordförande för Kairos Palestine.

Trofast kärlek och sanning ska mötas,
rättfärdighet och fred ska kyssa varandra.
Psaltaren 85:10

KAIROS PALESTINE II: TRO I EN TID AV FOLKMORD

Kairos Palestine II föddes ur ruinerna i Gaza, i flyktingläger, vid vägspärrar och i sörjande hem. Det är både klagan och förkunnelse – en sorg över det som har förstörts och en bekräftelse av vårt gemensamma uppdrag att stå emot förtryck, värna livet och förkunna rättvisa.

Kairos II insisterar på att tro inte kan vara neutral. Tro kräver sanningssägande, modigt handlande och en solidaritet som kostar något. Läs det igen. Studera det. Och anslut er till oss.

Namnge verkligheten sanningsenligt

- ✓ Folkmord, bosättarkolonialism, apartheid och etnisk rensning
- ✓ Neutralt språk upprätthåller orättvisa

Verka för ansvar och internationell rätt

- Påverka regeringar, kyrkor och institutioner att:
- ✓ Hålla Israel ansvarigt enligt internationell rätt
 - ✓ Införa sanktioner, bojkotter och vapenembargon

Avvisa teologier som rättfärdigar förtryck

- Kristen sionism och alla teologier som antyder att rasism, överhöghet och/eller folkmord är Guds vilja måste förkastas
- ✓ Praktisera kostsam solidaritet

Stöd kreativt, ickevåldsamt motstånd

- ✓ Delta i bojkottrörelsen, avyttring och sanktioner (BDS), samt andra ickevåldsstrategier grundade i kärlek och rättvisa

Dela denna vädjan,
i sin helhet eller i delar,
där ni kan:
med kyrkoledare,
i er trosgemenskap och
på sociala medier.

Kairos Palestines vision

– Vi ser fram emot den dag då vi ska leva fria i vårt land, tillsammans med alla jordens invånare, i sann fred och försoning – grundad på rättvisa och jämlikhet för hela Guds skapelse, där 'barmhärtighet och sanning möts, och rättfärdighet och fred kysser varandra'.

Psaltaren 85:10